

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

József Attila: A fán a levelek...

A fán a levelek
lassan lengenek.
Már mind görbe, sárga
s konnyadt, puha.

Így csinál lelke is.
Jár-kele bennem is,
ágról-ágra lépked
egy némaság.

Egy hallgatag madár
köztük föl-le jár,
mintha kalitkája
volna a fa.

Szállhatnék - nem merek.
Meghajlik, remeg
a gally, vár és lépked
a némaság.

a. Mi a vers témája?	5 pont
b. Milyen stílusalakzat szervezi a szöveget?	5 pont
c. Értelmezze a fa-motívumhoz kapcsolódó poétikai eszközöket!	5 pont
d. Melyek a költemény dalra jellemző sajátosságai?	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Azon csoportok tagjai, akiket a környezetük vagy a többségi társadalom előítélete vesz körbe, kénytelenek valahogyan reagálni előbb-utóbb, valamilyen viszonyt kialakítani környezetükkel, válaszként az őket érő igazságtalan bánásmódra, negatív elvárásokra, hátrányos megkülönböztetésre. A különféle reakciók sora hosszúira nyúlik: az ember visszahúzódhat, retteghet vagy visszaüthet. A legegyszerűbb reakció, hogy az ember megtagadja a csoportot, amelyhez tartozik – ezzel azonban saját csoportja árulójává is válhat. Több fokozata van a megtagadásnak – lehet egy átmeneti megalkuvás valamely cél érdekében, lehet egy életre szóló döntés, mint a kikeresztelkedés például a náciaktól rettegő zsidók esetében –, amelyek azonban mind megalkuvásra készítik az embert.

Amerikában még alig néhány évtizeddel ezelőtt afroamerikai személyek nem tudták úgy betenni a lábukat bármilyen helyre, az iskolától a fodrászatig, hogy ne kellett volna attól rettegniük, hogy valamilyen megaláztatás éri őket. Ugyanezt élte át a harmincas, negyvenes években az európai zsidóság – és a helyzet végül valóban a tömeges népiirtásig fajult. Bármilyen előítéllettel sújtott kisebbségi csoporthoz tartozónak tehát alapérzése a bizonytalanság. Az ilyen embernek mindig résen kell lennie, hogy meg tudja védeni magát, ami előbb-utóbb óhatatlanul gyanakvóvá, túlérzékenyvé teszi.

Semmi sem kovácsol jobban össze egy csoportot, mint egy háború – vagy mint egy kollektív sérülés. A közös fenyegetettség gyakran képes egységesíteni egy csoport tagjait. Ez természetesen ahhoz vezet, hogy csoportjukon belül kedveznek egymásnak az emberek, könnyebben segítik a saját csoportjukhoz tartozókat.

(www.mipszi.hu)

- a. Adjon találó címet a szövegnek! **5 pont**
- b. Hogyan reagálhat egy kisebbségi csoport /egyén a környezet, illetve a többségi társadalom igazságtalan bánásmódjára? **5 pont**
- c. Mi az alapérzése egy kisebbségi csoporthoz tartozó egyénnek a szöveg írója szerint? **5 pont**
- d. Fejtse ki véleményét 10-15 mondatban az előítéletekről! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: **Jelképesség a drámai költeményben** (pl. Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*, Madách Imre: *Az ember tragédiája* – vagy bármely más olvasott drámai költemény)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a drámai költemény műfaji sajátosságai (pl. líraiság, gondolatiság) **5 pont**
- b. a szereplők jelképessége **5 pont**
- c. a tér és idő jelképessége a drámai költeményben **5 pont**
- d. a mitológiai/bibliai/mesei motívumok jelképessége **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, melynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást